

Strid om jødehad stjal billedet på Berlins filmfestival

Kritik af Israel på Berlinale, en af verdens vigtigste filmfestivaler, har udløst anklager om antisemitisme og blotlagt, hvor meget konflikten i Mellemøsten splitter tysk kulturliv

Kristeligt Dagblads E-avis den 29. februar 2024

Tobias Stern Johansen Skriver fra Tyskland

Filmskaberne palæstinensiske Basel Adra og israelske Yuval Abraham benyttede deres takketale på Berlinale til at fordømme Israels krigshandlinger i Gaza.

Siden nazisternes massebord på seks millioner jøder har tyske magthavere følt et særligt ansvar over for staten Israel. Men krigen mellem Israel og Hamas har polariseret det tyske kulturliv, og senest har kritik af Israel på Berlins filmfestival i weekenden udløst en voldsom strid om jødehad.

Balladen begyndte, da et israelsk og palæstinensisk filmteam, Yuval Abraham og Basel Adra, lørdag gik på scenen efter at have vundet festivalens pris for den bedste dokumentarfilm med "No Other Land" (Intet andet land), en film om palæstinensisk modstand mod israelske operationer i de besatte områder.

Det var "meget svært" at fejre prisen, "når titusinder af mit folk bliver slået og massakreret af Israel i Gaza", sagde Adra ifølge flere medier. Han opfordrede tyske politikere til at "holde op med at sende våben til Israel", hvorefter Abraham opfordrede til en våbenhvile, en afslutning på Israels besættelse og til at gøre en ende på "apartheid" mellem israelske og palæstinensiske borgere.

Publikum klappede højlydt, og der blev fløjtet og jublet i salen, bemærker avisen The New York Times. Men tyske medier og politikere har fordømt talerne. Søndag under festivalens afslutning skrev Berlins overborg-mester, Kai Wegner, på det sociale medie X, at filmskabernes udtalelser var fyldt med "utålelig relativisering", fordi de udelod enhver omtale af Hamas' massakre på israelere den 7. oktober sidste år.

Kulturminister Claudia Roth fra De Grønne skrev i et Instagram-opslag mandag, at de "chokerende ensidige" taler var "præget af et dybt had til Israel".

"En ting står klart," skriver nyhedsmagasinet Der Spiegel: "Berlinalen er skadet efter denne weekend."

Abrahams og Adras taler er blevet det seneste brændpunkt i en lang debat i Tyskland om, hvorvidt udtalelser fra filmskabere, musikere og kunstnere skal beskrives som antisemitiske, hvis de ikke stemmer overens med Tysklands officielle holdning til Israel, skriver The New York Times.

I 2019 vedtog Tyskland en resolution, der opfordrede til at nægte støtte til enhver gruppe eller person, der "aktivt støtter" en boykot af Israel. Siden har kulturledere aflyst udstillinger, koncerter og foredrag eller trukket kunstnere ud af programmer, hvis de har støttet boykot af Israel. Tysk kulturliv har samtidig været under øget bevågenhed, siden antisemitiske karikaturtegninger blev vist på den indflydelsesrige kunstudstilling Documenta i Kassel i 2022 og udløste furor i den tyske offentlighed.

Ifølge Ron Prosor, Israels ambassadør i Tyskland, viser talerne på filmfestivalen "endnu en gang", at Tyskland har et problem, skriver han på X. "Under dække af ytringsfrihed og kunst bliver antisemitisk og antiisraelsk retorik hyldet," skriver han.

Søndag dukkede også et opslag op på en af Berlinalens Instagram-profiler, som viste et foto af ødelagte huse i Gazastriben med overskriften "The Zone of Interest", titlen på en ny spillefilm om det sted, hvor den nazistiske døds- og koncentrationslejr Auschwitz lå. Volker Beck, politiker for De Grønne, kaldte fotoet for "det mest uhyrlige", idet "det er en sidestilling af Gaza og Auschwitz". Berlinalen meddelte siden, at dens Instagram-profil var blevet hacket, men kritikken er ikke forstummet.

"Den solidaritet med Israel, som den tyske kulturscene først sent gav udtryk for efter den 7. oktober, ser ud til at være blevet fejet væk ved prisuddelingen," skriver venstrefløjs-avisen Taz. Berlinale har i årevis måttet frygte for at miste international betydning, skriver Taz. "Men den skal undgå at lefle for den internationalt dominerende propalæstinensiske 'mainstream'," skriver avisen.

Debatten er ikke blevet mindre af, at Ben Russell, en amerikansk filmskaber, som sammen med andre vandt en pris på festivalen, optrådte på scenen iført en *kaffiyeh*, det traditionelle palæstinensiske tørklæde, og fordømte et "folkedrab" i Gaza. Russell sagde siden, at reaktionerne i tyske nyhedsmedier "havde været overraskende i deres intensitet og forbløffende i deres ensidighed".

Venligst "sakset" fra Kristeligt Dagblads E-avis den 29. februar 2024